

1

Z TOKIA do prefektury Jamanaši, kde se nachází hora Fudži-san, na západě známá spíš jako Fudži, jsme se vypravili dvěma automobily. První auto jelo přímo před námi. Byla to malá dodávka Toyota. Měla menší a hranatější karoserii, než mají tato auta ve Spojených státech, a patřila našemu známému, účetnímu, který se jmenoval Honda. Myslím, že by to někdo mohl považovat za dobrý vtip – Honda řídí toyotu, ale tak se ten člověk prostě jmenoval: Kacuiči Honda. V autě s ním jel ještě Neil Rodgers, pětapadesátiletý učitel angličtiny z Nového Zélandu a chlápek jménem John Scott. O něm jsem toho moc nevěděl, kromě toho, že je americký voják převelený na základnu v Okinawě a že zná moji přítelkyni Melindu Clementovou, protože spolu chodili na střední školu.

Náš vůz řídil Tomo Išiwara, dvaadvacetiletý student psychiatrie, což je v Japonsku poměrně vzácný obor, který skoro nikdo nestuduje. Lidé se tu obecně o svých problémech baví neradi – prý je raději utápějí v alkoholu. Jeden z prvních výrazů, který jsem se tu před lety naučil, bylo slovo *nomihodai*, což znamená něco jako *všechno, co dokážete vypít* – tedy nezří-

zenou konzumaci šóců, saké a piva. Pro mnoho lidí ve vystrojeném Tokiu je to běžná praxe, jíž se oddávají každý večer po práci, a nutno přiznat, že pro mnohé to je účinnější terapie než pravidelné sezení s psychoterapeutem.

Seděl jsem vedle něj na sedadle spolujezdce. Mel ležela vzhledu stočená v embryonální poloze. Předchozí večer jsme totiž byli v jednom baru na narozeninové oslavě našeho známého a Mel se tam strašně opila. Věděl jsem, že není příliš dobrý nápad se před náročným horským výstupem takhle zřídit, a teď jsem jenom doufal, že bude dnes všechno v pohodě. Spíš než její kocovina mi ale dělalo starost špatné počasí.

Když jsme ráno v deset vyjízděli z Tokia, šedivá obloha působila velmi ponurým dojmem. Takhle je to tady vždycky, pak ale většinou vysvitne slunce a málokdy se z toho vyklubou deště. Tentokrát se nebe ještě víc zatáhlo a světle šedá se začala měnit v typickou šed' těžkých bouřkových mračen. Celá obloha zvláštním způsobem bobtnala, tloustla a tlačila se na místní krajinu, kterou tvořila střídající se rýžová pole a lesy. Předchozí dvě hodiny jízdy jsem marně čekal, až tyhle těžké mraky rozfouká vítr a konečně se objeví štěrbina, z níž vytryskne slunce. Nedokázal jsem si představit, že bychom Fudži zdolávali v dešti. Úpatí hory bylo pokryté kamennou drtí z vulkanických hornin, která je někdy pěkně kluzká a zrádná. V dešti člověku může taky snadno navlhnout bunda i oblečení pod ní, a pak, když klesne teplota, to všechno zmrzne. Nemluvě o tom, že se musí procházet *skrz* mraky. Co když udeří blesk? Neměl jsem tušení, co se může stát, když jde člověk v mracích, kde se normálně rodí blesky. Příjemná představa to ale rozhodně nebyla.

S těmito myšlenkami jsem koukal z okénka auta a sledoval ikonickou horu Fudži, jejíž silueta se rýsovala v dálce. Zavrtěl jsem skoro neznatelně hlavou. Při přípravě jsem všechno dokonale naplánoval, ale jediné, s čím jsem nepočítal, bylo tohle zasrané počasí.

DALŠÍCH deset minut jsme pokračovali po rychlostní silnici Čuo, po níž jsme se dostali do Kawagučika, turistického města, které se nachází v blízkosti známého jezera rozprostírajícího se na úpatí Fudži. Ve městě bylo jako po vymření, na ulicích ani noha, zřejmě kvůli tomu počasí. Zdálo se mi, že slyším nějakou hudbu, a stáhl jsem okénko. Nemýlil jsem se. Z tlamačů podél silnice se ozývala hudba, která ve mně vyvolala nostalgii po osmibitové herní konzoli Nintendo. Připomínalo mi to provařenou melodii, kterou bylo slyšet, když postavičky v *Pokémonovi* nebo *Final fantasy* vstoupily do nějakého nového města.

Tohle je možné jenom v Japonsku, říkal jsem si v duchu. Po několika letech pobytu tady bylo pro mě Japonsko pořád úplně jiný, cizí svět, přitom ale nesmírně lákavý a svůdný. Nebylo dne, abych nežasl nad nějakým dosud nepoznaným výmyslem zdejší kultury nebo techniky.

Mel, já – a taky Neil, když už jsme u toho – jsme pracovali v jedné soukromé anglické jazykové škole jménem HTE neboli Happy Time English. S asi čtyřmi tisíci pobočkami po celém Japonsku to byla největší zdejší jazykovka tohoto typu. Ačkoli to byla profláklá firma, jíž si prošel snad každý učitel angličtiny v Japonsku, byla to jistota a velmi solidní místo pro

každého, kdo ještě předtím nikdy v Japonsku nebyl, protože se o každého dokázali skvěle postarat – počínaje vyřízením víz až po byt vybavený nábytkem. A když člověk potřeboval, dostával dokonce i zálohu! Téhle firmě nakonec skočila na lep většina učitelů, protože byli jako čerství absolventi vysokých škol často bez úspor a Japonsko zrovna není země z nejlevnějších.

Mel a já jsme pracovali v HTE už skoro čtyři roky a tohle měl být náš poslední rok v Japonsku. Mel plánovala, že se za tři měsíce, až nám skončí čtyřletá pracovní smlouva, vrátíme zpátky do Spojených států. To byl také důvod, proč jsem zorganizoval tenhle výstup na Fudži. Žít v Japonsku a nevlézt na tuhle horu bylo to samé, jako žít ve Francii a nebyť nikdy na Eiffelovce nebo žít v Egyptě a nevidět pyramidy.

Honda zapnul blinkr a sjel z hlavní silnice.

„Kam ten Honda zase jede?“ zeptal jsem se. Kacuiči Honda měl stejně jako většina starších Japonců radši, když ho lidé oslovovali příjmením.

„Nevím,“ odpověděl Tomo. „Jedu za ním.“

Sledovali jsme Hondovu dodávku a projeli několik vedlejších ulic, až jsme konečně zastavili před místní železniční stanicí. Byla to štukovaná, napolo hrázděná budova se šindelovou střechou. Člověk měl dojem, že se s něčím takovým setká spíše ve Švýcarských Alpách než na japonském venkově. Parkoviště u nádraží bylo stejně opuštěné jako zbytek města. Honda zastavil přímo před hlavním vchodem. Zaparkovali jsme vedle něj.

„Nevíš, proč tady zastavil?“ zeptal jsem se.

Tomo zakroutil hlavou. „No to mě poser,“ řekl. Mluvil anglicky celkem plynně, ale občas pletl některé vazby, předložky a množná čísla. Slang mu šel ale docela dobře.

Otočil jsem se a podíval na zadní sedadlo. Mel pořád spala. „Počkej tady s ní,“ řekl jsem Tomovi. „Zjistím, co se děje.“

Vystoupil jsem z auta. Vdechl jsem svěží vzduch a ucítil omamnou vůni podzimu, což bylo vždycky moje nejoblíbenější roční období. Tahle vůně ve mně pokaždé probouzela vzpomínky na koledování o Halloweenu, na hromady pamlsků, na výrobu masek, strašidelných pavouků a dalších rekvizit.

Došel jsem k Hondově dodávce. Všichni členové její posádky už byli venku a protahovali si ztuhlá těla. Honda měl na sobě červenou bundu a khaki kalhoty, které mu byly velké, takže je musel mít založené, a i tak se mu na nich dělaly faldy zahnuté látky. Měl hustou hřívu černých vlasů, které mu na spáncích prokvétaly šedinami. Na kořeni nosu mu sebejistě trůnily brýle s tenkými drátěnými obroučkami. Pracoval pro nějakou japonskou stavební firmu a tvrdil, že se na jedné služební cestě v New Yorku setkal v Trump Plaza osobně s Donaldem Trumpem. Vyprávěl, jak Trumpova dcera dovedla Hondu a jeho kolegy do Trumpovy kanceláře. Když tenhle rodák z Queensu známý svým surrealistickým účesem spatřil výpravu japonských obchodních zástupců, okamžitě, aniž by se představil, vystřelil od svého psacího stolu: „Hej lidi, vy se se mnou chcete asi vyfotografovat, nemám pravdu? Tak jdeme na to.“ Podlehl zřejmě rozšířenému stereotypu, že se Asiaté chtějí s každým fotografovat? Nebo to byla jenom čirá megalomanie?

Neilův jezek byl pro změnu světle hnědý a bylo vidět, že nesnáší holení, protože jeho tvář byla pokrytá několikadenním strništěm. Stejně jako Honda nosil brýle, ale modernější, se sportovními černými obroučkami. Žil v Japonsku asi dvanáct let, celou dobu učil angličtinu a ještě nějaký další jazyk. Moc toho o sobě nenamluvil a musím říct, že se nikdy nestalo, abychom si sedli a od srdce si popovídali. Od našich kolegů jsem ale věděl, že do Japonska přišel se svojí první ženou Kiwi, která pracovala taky u nás v jazykovce. Chtěli si tady vydělat peníze, aby mohli zaplatit hypotéku na dům ve Wellingtonu. Bylo to v době, kdy se japonská hospodářská bublina stále ještě zvětšovala, jen byl silný a novozélandský dolar slabý. Neil se ale po čase spustil s asi o deset let mladší studentkou, bylo jí teprve dvaadvacet. Když se to dozvěděla jeho žena, vrátila se okamžitě domů na Nový Zéland a požádala o rozvod. Na základě rozvodového řízení jí pak připadly všechny jejich úspory. On zůstal v Japonsku a žil od výplaty k výplatě – ostatně jako většina zahraničních učitelů – a užíval si života.

Nevím, co vedlo Johna Scotta k tomu, aby se z něj stal voják. Byl o pár centimetrů vyšší než já a mnohem urostlejší. Pod jeho sportovním účesem s pěšinkou jako podle pravítka člověk spatřil vcelku tuctovou tvář, které dominovaly chrpově modré oči, silné čelisti a široký nos. Nejvíc mě na něm štvála jeho kožená bunda. Byla to tenká, tříčtvrteční bundička, již měl spíš na parádu, než aby mu posloužila jako funkční ochrana před povětrnostními vlivy. Co to je za člověka, který si vezme něco takového do hor? Možná mě na něm štvála hlavně jeho frajerická sebejistota. Když jsme ho vyzvedávali před Tully's Coffee

a všichni jsme se představovali, choval se, jako kdybychom se znali od nepaměti, a ne teprve několik minut.

„Ethosi!“ zdravil mě teď John Scott srdečně. Mohl jsem se jenom dohadovat, jestli zapomněl mé jméno – jmenuju se totiž Ethan – nebo jestli to má být žoviální přezdívka, kterou pro mě právě vymyslel.

„Proč jste tady zastavili?“ zeptal jsem se přímo Hondy.

„Blíží se bouřka,“ odpověděl a podíval se na oblohu. Instinktivně jsem udělal totéž. Zcela nepřekvapivě jsem zjistil, že mraky jsou stejně černé a jsou stejně nízko jako před dvěma minutami, kdy jsem se naposledy díval nahoru.

„Mohlo by se to přehnat,“ prohodil jsem a obrátil se na Neila. „Co myslíš?“

Zavrtěl hlavou. „Moc bych na to nesázel.“

„Můžeme počkat.“

„Jak dlouho? Myslel jsem, že máme v plánu hned vyrazit.“

Po cestě na vrchol hory Fudži můžete najít deset stanic, první je na úpatí hory a poslední na vrcholu. K páté vedou zpevněné šterkové silnice. Náš plán byl vyjet autem až k páté stanici Kawagučiko a kolem čtvrté hodiny odpoledne zahájit výstup. Po zhruba třech hodinách chůze se pak zastavit v některé z horských chat, kterých je tu kolem cesty plno, najíst se tu, odpočinout si a kolem půlnoci zase vyrazit, abychom v ideálním případě kolem čtvrté ráno prošli šintoistickou bránou na vrcholku a stihli východ slunce.

„Můžeme se zatím projít po městě a zůstat tady třeba do deseti,“ navrhl jsem. „Pak můžeme začít s výstupem.“

„Myslíš jako noční túra na jeden záťah?“ řekl Neil.

Přikývl jsem.

„Ale co tady budeme celou tu dobu dělat?“ znervózněl John Scott. „Budeme tu sedět a povídat si?“ znělo to, jako kdyby pro něj posezení a rozhovor byly něco za trest.

„A co kdybychom šli do Fuji-Q?“ navrhl Honda.

„Myslíš do toho zábavního parku?“ řekl jsem.

„Dík, já teda nechci trávit den v nějakém zábavním parku,“ pronesl John Scott.

„A co navrhuješ?“ zeptal jsem se ho.

„No, ještě nevím, ale musíme to promyslet.“

„Jsou tu také horké prameny,“ řekl Honda. „Je jich tu spousta. Můžeme tam jít a pak si vzít oběd.“

„Spíš *dát* si oběd,“ opravil jsem ho roztržitě. Mimo učebnu jsem to obvykle nedělal, ale fráze „vzít oběd“ mě jako učitele jazykovky vždycky rozdráždila, a zrovna tuhle Japonci velmi často používají. Když člověk učí delší dobu, slyší od studentů pěkné šilenosti. Jednou jsem se při konverzaci zeptal jedné atraktivní studentky, co měla k obědu, zamrkala na mě a odpověděla, že ptáka. Když jsem se zeptal, kde ho vzala, odpověděla mi, že si ho koupila někde u školy. Chvíli mi trvalo, než jsme si všechno vyjasnili a než jsem pochopil, že šlo o grilované kuře.

„Ach, dát si oběd, samozřejmě,“ opravil se Honda. „Omlouvám se, vždycky to spletu.“

„No, nemyslím si, že válet se někde u vřídla nahatej s partou chlápků je můj šálek čaje,“ zabrumlal opět John Scott.

Ačkoli svůj názor podal opět dost klackovitou formou, výjimečně jsem s ním souhlasil.

„Můžeme zatím vyjet do pátého tábora,“ řekl Neil. „A pozorhlídnout se tam.“

„A co tam?“ trval na svém John Scott. „Je tam obchod se suvenýry, kde si můžete koupit hůl. Nic jiného tam není k vidění.“

„Ty už jsi tam někdy byl?“ hrál jsem překvapeného.

Kývl hlavou. „Loni jsem tam byl s partou kámošů.“

„Tak proč tam chceš znovu?“

„A proč ne?“

Zamračil jsem se. Výstup na Fudži je složitý a namáhavý. Neznal jsem nikoho, kdo by ho podstoupil dvakrát v životě, nebo dokonce dva roky za sebou. Japonci mají jedno staré přísloví, které to vystihuje úplně přesně: „Moudrý je ten, kdo vystoupá na horu Fudži jednou, a blázen, kdo se tam vydá podruhé.“

„Nebo to můžeme vzdát a vrátit se,“ dodal John Scott. „Je sobota. Tokio otvírá svou vlídnou náruč.“

Podíval jsem se mu přímo do očí. Ten člověk tady kromě Mel nikoho neznal, vzali jsme ho s sebou jenom z dobré vůle a na poslední chvíli, a on tomu tady chce najednou všemu velet?

Dveře hlavního vchodu železniční stanice se najednou otevřely a objevil se párek mladých lidí podle vzhledu odněkud od Středozevního moře. Jejich pohorky a batohy na zádech naznačovaly jejich odhodlání zdolat horu Fudži. Jejich záměr by byl ale zřejmý, i kdyby na sobě měli jenom tenisové oblečení a plátěnky. Co jiného by tady cizinci taky dělali? Muž a žena nás minuli, aniž si nás všimli, a se s kloněnými hlavami o něčem diskutovali.